

17.05.2002

Kauppa- ja teollisuusministeriö
Pohjois-Pohjanmaan työvoima- ja
elinkeinokeskus

POHJOIS-POHJANMAAN TYÖVOIMA- JA ELINKEINOKESKUKSEN TILINTARKASTUSKERTOMUS VUODELTA 2001

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tänään päättänyt antaa Pohjois-Pohjanmaan työvoima- ja elinkeinokeskuksen tilintarkastuksesta värainhoitovuodelta 2001 tämän tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastuskertomus annetaan sekä kauppa- ja teollisuusministeriölle että Pohjois-Pohjanmaan työvoima- ja elinkeinokeskukselle. Tarkastuksen on suorittanut tarkastaja Sannaleena Franssi ja sitä on valvonut tarkastuspäällikkö Marjatta Kimmonen. Tarkastukseen sisältyneen tavoite-1 ohjelman EMOTR-O maaseudun kehittämistoimenpiteiden toimeenpanoa koskevan tarkastuksen on suorittanut ylitarkastaja Heikki Kuivanto. Tarkastusta on tältä osin valvonut erikoistutkija, CIA Matti Mattila.

Tarkastus on suoritettu tarkastusviraston tilintarkastusohjeen mukaisesti ja se on kohdistunut Pohjois-Pohjanmaan työvoima- ja elinkeinokeskuksen (TE-keskuksen) tilinpäätökseen, tilinpäätöstietojen perustana olevaan kirjanpitoon ja muuhun laskentatoimeen, sisäiseen valvontaan sekä talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattamiseen.

Tarkastuksen perusteella esitetään seuraavaa.

TILINPÄÄTÖS JA LASKENTATOIMI

Tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot, laskelmien tarkastelu ja kirjanpito

Tilinpäätöslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä niiden perustana olevaa kirjanpitoa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, ovatko tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot olennaisilta osiltaan oikein laaditut. Kirjanpidon tarkastusta on kohdennettu riskianalyysiin perustuen.

Tilinpäätöslaskelmat, jotka koostuvat talousarvion toteutumalaskelmasta, tuotto- ja kululaskelmasta sekä taseesta, on tarkastuksessa todettu laadituiksi säännösten mukaisesti.

Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitetyt tiedot on tarkastuksessa todettu esitettyiksi talousarvioasetuksen edellyttämällä tavalla.

Tilinpäätösasiakirjassa on esitetty tilinpäätöslaskelmien tarkastelu talousarvioasetuksen mukaisesti.

Kirjanpidon tarkastuksen perusteella arvioituna voidaan kirjanpitoa pitää asianmukaisesti järjestettynä ja hoidettuna.

Tuloksellisuuden kuvaus, maksullisen toiminnan kannattavuustiedot ja näiden perustana oleva laskentatoimi

Tuloksellisuuden kuvauksen kustannus- ja suoritustietojen sekä kustannusvastaavuuslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa ja edellä mainittujen tietojen perustana olevaa laskentatoimintaa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, sisältävätkö tuloksellisuuden kuvaus ja kustannusvastaavuuslaskelmat olennaisilta osin oikeat ja riittävät tiedot.

Tuloksellisuuden kuvauksen vaikuttavuustietojen osalta on arvioitu esitettyjen tietojen riittävyttä kokonaisuutena.

Kustannustietojen luotettavuutta heikentävät työaikakirjanpidon puutteet, minkä vuoksi kustannustietoihin sisältyy runsaasti arvionvaraisuutta. Esitettyjä kustannustietoja ei voida pitää luotettavina.

Toimintakertomuksessa ei esitetä taloudellisuutta eikä tuottavuutta koskevia tunnuslukuja eikä näitä korvaavina tietoina myöskään tulosalueittaisia kustannus- ja henkilötyövuositietoja. Esitettyjä tuloksellisuustietoja ei voida pitää riittävinä.

Kustannusvastaavuuslaskelmien mukaan Pohjois-Pohjanmaan TE-keskuksen maksullisen toiminnan tuotot olivat 4,0 mmk. Koska työ-kustannusten kohdentamiseen liittyy arvionvaraisuutta ja laskelmista puuttuu 2,5 mmk ESR-määrärahasta maksettuja kustannuksia, ei kustannusvastaavuuslaskelmia voida pitää luotettavina. Laskelmat on esitetty erikseen hintatuetusta ja muusta maksullisesta toiminnasta, joten niitä voidaan pitää riittävinä. Koska Pohjois-Pohjanmaan TE-keskuksen maksullista toimintaa ei voida pitää vähäisenä, tulee sen kannattavuuden seuranta järjestää talousarviolain 15.2 §:n edellyttämällä tavalla.

Toimintakertomuksessa esitettyjen vaikuttavuustietojen ja tulossopimuksen välinen yhteys on osittain vaikeasti todettavissa. Esitettyjä vaikuttavuustietoja voidaan kuitenkin pitää riittävinä.

Tuloksellisuuden kuvauksen ja kustannusvastaavuuslaskelmien perustana olevaa laskentatoimintaa ei voida pitää kaikilta osin asianmukaisesti järjestettynä ja hoidettuna, sillä se ei tuota riittävässä laajuudessa talousarvioasetuksen 55 §:n tarkoittamia tietoja suoritteiden määrästä, laadusta ja kustannuksista.

Vuoden 2000 tilintarkastuskertomuksessa edellytettiin TE-keskuksen ilmoittavan tarkastusvirastolle, mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt laskentatoimensa kehittämiseksi. Vastineessaan TE-keskus toteaa odottavansa kauppa- ja teollisuusministeriön asettaman TE-keskusten strategista suunnittelua ja tulosohjausta palvelevia suunnittelu- ja seurantajärjestelmiä koskevan hankkeen työn tuloksia. Tarkastusviraston käsityksen mukaan edellä mainitun hankkeen rinnalla tarvitaan myös TE-keskuksen omia toimenpiteitä laskentatoimen kehittämiseksi, jotta se voi tuottaa toiminnastaan talousarvioasetuksen 55 §:n edellyttämät tiedot.

SISÄINEN VALVONTA

Sisäistä valvontaa on arvioitu riskianalyysissä ja tarkastettu laskentatoimen ja tilinpäätöksen tarkastuksen yhteydessä sekä työvoimaosaston koulutushankintojen tarkastuksen ja EMOTR-O rakennetoimenpiteiden toimeenpanoa koskevan tarkastuksen yhteydessä.

Tarkastuksen yhteydessä on tullut esiin joitakin puutteita koulutushankintojen käsittelyssä, joiden osalta Pohjois-Pohjanmaan TE-keskus on ryhtynyt asianmukaisiin toimenpiteisiin. EMOTR-O maaseudun kehittämistoimenpiteiden osalta on tarkastuksessa tullut esiin sisäisen valvonnan puutteita, jotka aiheutuvat tukijärjestelmien toimeenpanon osittaisesta keskeneräisyydestä.

Laskentatoimen puutteet on nähtävä myös sisäisen valvonnan puutteina.

TALOUSARVION JA SITÄ KOSKEVIEN KESKEISTEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Tarkastuksen perusteella voidaan todeta, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu lukuun ottamatta talousarviolain 15.2 §:n edellyttämää maksullisen toiminnan kannattavuuden seurantaa ja sen vuosituloksen esittämistä.

**ILMOITUSVELVOLLISUUS VALTIONTALouden
TARKASTUSVIRASTOLLE**

Valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 5 §:n 1 momenttiin perustuen Pohjois-Pohjanmaan TE-keskuksen tulee ilmoittaa tarkastusvirastolle 15.8.2002 mennessä, mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt laskentatoimensa kehittämiseksi.

Tarkastusneuvos, JHTT

Erkki Mäki-Ranta

Tarkastaja

Sannaleena Franssi

TIEDOKSI Valtiontilintarkastajat
Valtiovarainministeriö
Maa- ja metsätalousministeriö
Kauppa- ja teollisuusministeriö
Työministeriö
Pohjois-Pohjanmaan TE-keskuksen johtaja
Valtiokonttori